

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZ. SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP

Egész évre... 8 korona
Félévre... 4 "
Negyedévre... 2 "
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

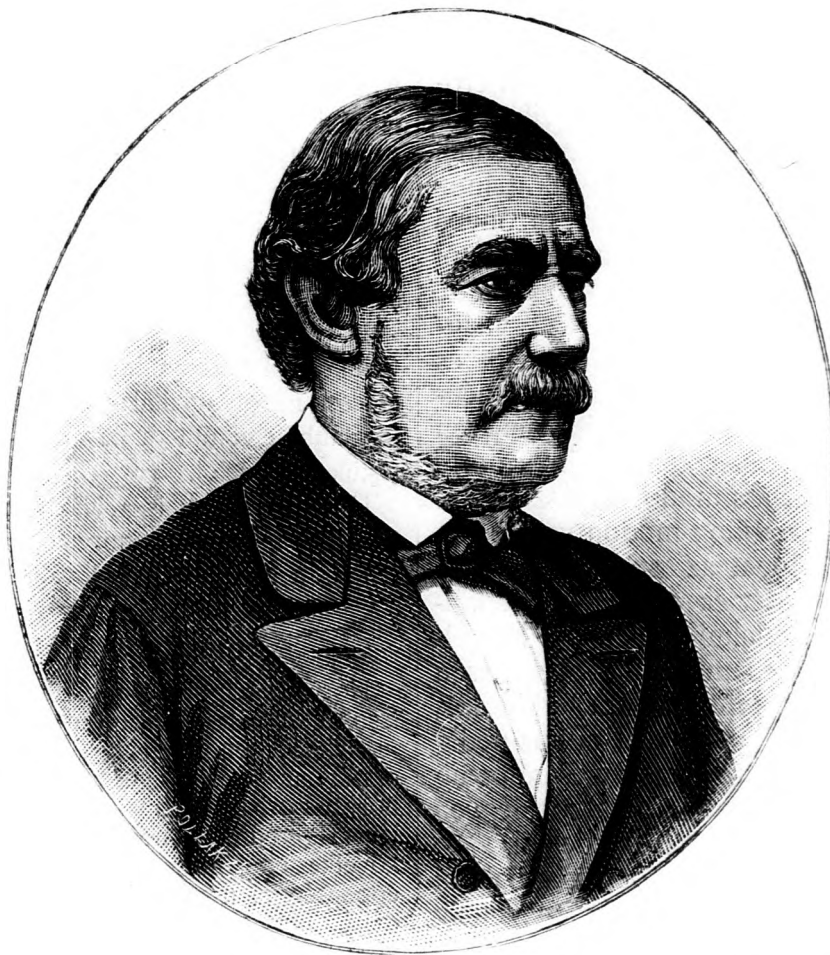
Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-ut 25. sz. (Köztelék).

Fabiny Teofil †

Tisza Kálmán minisztériumának és a régi szabadelvű pártnak egyik tipikus tagja halt meg szerdán reggel: *Fabiny Teofil*, volt igazságügyminiszter. Több mint tíz éve már, hogy a közszerepléstől visszavonult, mert habár rövid minisztersége után még 1906. évig tagja volt a képviselőháznak, mint képviselő nem sok vizet zavart, csupán a szavazatok számát szaporította. Csupán az evangélikus egyház ügyeiben vett részt, csendes, de buzgó munkássággal, a szabadelvű pártnak 1906-ban történt bukása után pedig képviselőnek sem lépett föl többé. Fabiny magas életkort ért el: az idén jutott nyolcvanhatodik évébe. Pár hét előtt influenza támadta meg szervezetét, a betegségből szív-
támadt, amely aztán gyorsan végzett az öreg emberrel.

Fabiny Teofil Pestben született 1822-ben és Fabiny János Teofil orvostanár fia volt. Már 23 éves korában, 1845-ben, a közpályára lépett és Pest vármegye tiszteletbeli ügyésze lett. A következő évben valóságos ügyészszé választották meg, majd átment a pestmegyei törvényszékhez mint bíró. 1851-ben a pestvárosi járásbíró-sághoz került, aztán három év múlva az országos főtörvényszékhez, 1860-ban pedig a legfőbb ítélőszékhez bírónak. Pauler Tivadar után igazságügyminiszter lett. Három esztendeig volt csak ez állásában, amikor a parlamenti izgalmak megbénították hivatali munkásságát. Bukását az a nagy beszéd okozta, amelyet a felségjog-

ról 1889-ben, a véderővita legforróbb időszakában, március hó 5-én mondott a képviselőházban.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 33 év óta

MAUTHNER ÖDÖN cs. és kir. udv. szállító magkereskedésében
BUDAPESTEN, VII., Rottenbiller-utcza 33. sz.
IV., Kossuth Lajos-utcza 4. sz. kaphat. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Daruvár: Grahovác Mirkó. Vuka: dr. Bedenics A. Vukovár: dr. Paleček. Nustár: dr. Nikolics Lázó. Morovic: dr. Popovics Dusán. Vinkovci: Sisics Nándor. Gracsac: Obradovics Péter. Srb: Krajnovics Péter. Vojnics: Muacsevics Vaszó. Vrgumost: Budiszavljevics Bude. Glina: Peles Dusán. Slatina: Belobrck Péter. Ilik: Manojlovics Gábor. Ludbreck: Ratics István. Zágráb I. kerület: dr. Surmin György. II. kerület: gróf Kulmer Frigyes. Kostajnica: Sztojanovics B. Ivanersz: Kukuljevics B. Mitrovica: dr. Popovics Dusán. Simanovci: Radivojevics István. Dalia: Popovics Sándor. Martinici: Cuckovics István. Mustar: Nikolics Lázó. Uj-Gradiska: dr. Badaj Sándor. Vukovár: dr. Peleček Iván. Novska: dr. Harambasics Ágost.

Starcevic-pártiak: Karlopaço: Pavelics Jerkó. Goszpics: Starcevic Dávid. Perusics: Badovinac Marko. Otocac: Ogrizsovics Milán. Senj: Blahovics Drago. Slunj: Ravlovics Milán. Pisarovina: Kufrin Ferenc. Dugoszelo: Frank Vladimir. Samobor: Pavelics Ante. Pregrada: dr. Kis Vuk. Klanjec: Elegovics I. Ivanec: Jambrusics András. Biskupec: Tomac J. Zlatar: Pisacsics Károly. Kriz: Frank József. Ivan-Zabno: Bosnyák Károly. Krizevei: Novák Ferenc. Novigrad: dr. Frank Ivica. Vilicselo: Zasluka Iván. Verőce: Jemersics Iván. Zágráb III. kerület: Persics Iván. Szávabrod: dr. Horváth Sándor. Vuka: dr. Bedenics Ante.

Alkotmánypárti: Ruma: Riestler Nándor. Ó-Pazua: Perovics Miklós.

Radikális szerb: Hrtkovci: Vukadinovics Vaszó. Irig: Liszaval Mladen.

Pártonkívüli: Nasics: dr. gróf Pejacevic Tivadar.

Parasztpárti: Ludbreg: Radics István.

Mi hír a külföldön?

Forrongás Olaszországban.

Hozzák egymásután itt is, ott is a világraszóló híres ítéleteket s a nyomukban a legnagyobb izgalmak támadnak, azonkívül tekintélyes csoportok lépnek föl, amelyek az elítéltnak kegyelmet követelnek. Így volt Stösszellel s így van még nagyobb mértékben Nasival. Egész Piemont háborog és gyászol a fogsággal sujtott talján eksz-miniszter miatt. Nasit a politikai szenvedélyek bűnbakjának tartják s nagy hirtelenében körülbelül száz képviselő írta alá a kegyelmi kérvényt s a szenátorok között is köröznek egy ilyen kérvényt. Nasi váltig azt hirdeti, hogy ártatlan, becsületében tisztának érzi magát s miután a törvényszék képviselője a lakásán közölte vele az ítéletet, barátaitól azt kérte, hogy a családját mentse meg a további fájdalmaktól. Nasi háza

csupa siralom, hozzátartozói sírnak, zokognak, Lombardo, az államtitkár nagy murival ünnepelte a fölmentést. Pedig arról is van szó, hogy újra letartóztatják.

A Nasi elítélése miatt Palermóban óriási tüntetések törtek ki. A Vittorio Emanuele liceum diákjai vörös lobogókkal vonultak ki s harsogva kiáltozták:

— Le az olasz igazságszolgáltatással! Éljen Nasi!

Palermóban vagy tíz év óta nem volt ilyen forradalmi tüntetés. A rendőrség várakozólag viselkedett és csak amikor a tömeg a városháza kapuját akarta feltörni, lépett a rendőrség és katonaság akcióba, de a tömeg kődobálással és revolversortűzzel fogadta. Sok embert letartóztattak.

Messzinában a trafikokról a király címerét mindenütt letépték. Egy postahivatalról is letépték a címet. A bezárt üzletek ajtóira cédulákat ragasztottak e fölirattal: „Nemzeti gyász miatt zárva!” Komoly eseményektől tartanak.

Az igaz orosz férfiak szövetsége

nagy bajba került a cárnak legutóbb a dumaképvisezők fogadása alkalmával tartott beszéde következtében. Nagyon lesújtólag hatott az igazi orosz férfiak kongresszusának ülésén Dubrovin elnöknek ama közlése is, hogy Stolypin befolyása folytán a szövetség ama kérését, hogy a cár kihallgatáson fogadja a szövetség küldöttségét, elutasították. Stolypin közölte a szövetséggel, hogy a jövőre tőlük minden támogatást megvonnak, mert a szövetség nem felelt meg a hozzáfűzött várokozásnak. Miklós cártól és Nikolajevics Miklós nagyhercegtől a kongresszushoz mindazáltal meglehetősen sürögönyök érkeztek. A kongresszus ülései többnyire lázító jelleggel bírnak. Különben az igaz orosz férfiak szövetségében óriási botrány tört ki. A szövetség tizenkét kiváló tagja vádat emelt Dubrovin elnök ellen hamis elszámolás miatt. Dubrovin vádlóit igazi orosz módra elpáholhatta és kidobatta.

Az Alföld mezőgazdasági viszonyainak megjavítása.

IV.

Legfőbbképpen azonban a gazdálkodási rendszer megváltoztatását sürgeti. Ennek előfeltétele, mint már említettük, a jelenlegi tanyai rendszernek átalakítása akként, hogy a gazda állandóan a tanyáján lakjék. Amint a gazda állandóan a tanyán lakik, sokkal jobban kihasználhatja igásállatait, mint eddig. Jobb művelésben részesítheti földjeit, mint ezt eddig tette, nevezetesen többször és mélyebben szánthat, a tavasziak alá talaját még

MAGYAR

Gazdasági és kerti

MEZŐGAZDÁK • MAGYAK

SZÖVETKEZETE

legjobb beszerzési forrása

ősszel megszáthatja, amivel egyidejűleg hathatósan és biztosan védekezhetik a szárazság ellen is.

A trágyanyerés szükségessé teszi, hogy az alföldi gazda a haszonállattartásra áttérjen. A hizlalást e célra nem ajánlja, ellenben mint minden tekintetben alkalmasat, a tehenészetek létesítését tartja az Alföldön szükségesnek. Hogy a kisbirtokosok is tejgazdálkodásra berendezkedhessenek, a tejszövetkezetek létesítése válik multhatatlanul szükségessé. A tejgazdálkodás bevezetésétől várható az okszerűbb termelési rendszerre való áttérés is, amennyiben a gazdák kényszerülve volnának takarmánytermesztésre s ezzel kapcsolatban csökkenteni volnának kénytelenek az eddigi egyoldalú szemtermesztést.

Hangsúlyozza azonban Cserháti, hogy mindaddig, míg az alföldi gazdák szakértelme nem fejlesztetik, nem igen lehet remény arra, hogy át fognak térni az okszerű gazdálkodási módra. Épp ezért igen fontos feladat a mezőgazdasági szakértelem fejlesztése. Hasznos szolgálatot tehetnek e téren a célszerűen rendezett téli tanfolyamok, a népszerű gazdasági előadások és a helyesen szervezett mezőgazdasági kísérleti állomások.

Ezzel kapcsolatban nagy jelentősége volna a népies gazdasági irodalom fejlesztésének is. Különösen nagy jelentősége volna annak, ha az Alföldön egy növénytermesztési kísérleti állomás létesítenék, amelynek feladatát képezné azon kérdés tanulmányozása, miként lehet a szárazság ellen legcélravezetőbben védekezni.

Botrány a boszniai metropolita föl- avatásánál.

A boszniai szerbek az utóbbi időben minden alkalmat fölhasználnak arra, hogy ellenséges indulatokat éreztessék a bosnyák kormányhatóságokkal szemben. Ennek egy kirívó példáját írja le a gráci Tagespost, amely Letica boszniai görög-keleti szerb metropolitának néhány napal ezelőtt történt installációja alkalmából Szerajevóban játszódtott le.

„A mult vasárnap volt, írja a nevezett lap, Letica görög-keleti szerajevói metropolitának ünnepies beiktatása, amely alkalommal az uralkodó személyét Winzor hadtestparancsnok, tartományi kormányzó képviselte. A beiktatáson, valamint a metropolita megérkezésekor a pályaházban a tartományi kormány összes hivatalnokai Benkó báró polgári adlátussal az élükön és az egész tisztikar részt vettek. De már a fogadásnál föltűnt, hogy a szerbek nem jelentek meg.

A botrányt Jeftánovics Glisó, a szerajevói szerb egyházközség elnöke s a boszniai szerb mozgalmak ismert vezére okozta azzal, hogy a megrendelt lakomát az utolsó órában visszavonta, kijelentvén a maga és követői nevében, hogy nem akar egy asztalnál ülni osztrák katonatisztetekkel és hivatalnokokkal, mert közöttük olyanok is vannak, akik a nyilvánosság előtt nagyon kompromittált elemek. A katonai és hivatalnoki körökben e miatt most nagy a fölháborodás.

Most abbeli magyarázatát adják Jeftánovics Glisó durva tapintatlanságának, hogy az ő és társai nyilatkozata csakis Hörman Szilárd, a tartományi kormány belügyi főnöke ellen irányult, a kit a szerbellenes horvát-katolikus párt vezérének s a boszniai szerb sajtó üldözőjének tekintenek s e miatt szerbek mélységesen gyűlölik őt.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Könyv a gabonaraktár-szövetkezetekről.

A szövetkezeti mozgalomnak az a része, mely a gabonaértékesítésnek szövetkezeti alapokra való fektetésén fáradozik, lassú bár, de eléggé örvedetes fejlődést mutat. Az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelékébe ezidőszent két önálló gabonaraktári szövetkezet és 36 szövetkezeti gabonaraktár tartozik. Ezeknek a szövetkezeti magtáraknak befogadó képessége 168.000 métermáza. Működésük 156 községre terjed ki, évente átlag 100,120.000 métermáza gabonát raktároznak el és értékesítenek. A mozgalom még alig 8 esztendő s hogy az eredmény nem oly fényes, annak okát abban kell keresnünk, hogy a magtárszövetkezetek szervezése igen költséges. Csakis azóta, amióta a földművelésügyi miniszter magára vállalta a magtárépítési költségeknek igen nagy részét, kezd a magtárak alakulása gyorsabb lendületet venni. Így is azonban nagyon elmaradtunk a nyugati államoktól. A külföld egyes államaiban milliókat áldoznak a törvényhozások arra a célra, hogy a szövetkezeti magtár hálózatot fejlesszék. Nálunk is elkélne, ha elgondoljuk azt, hogy évenként átlag 90—100 millió métermáza szemes termény vár jobb áron való értékesítésre.

A gabonaraktárak szervezésére, vezetésére és fejlesztésére vonatkozó irányelveket dr. Horváth János, az Országos Központi Hitelszövetkezet érdemes aligazgatója írta meg egy könyvben, amelynek nem régiben harmadik kiadása jelent meg. Annak idején már méltattuk e könyvet, most is érdemes vele hosszabban foglalkozni, annyival is inkább, mert a könyv új kiadásába több lényeges változást és módosítást vett be a szerzője, különösen a magtárszövetkezetek vezetését illetően.

Dr. Horváth János könyve elsősorban a szövetkezeti gabonaraktárak céljait fejt ki világosan és érthetően. A legfőbb cél, mint tudjuk, hogy a magtárak alkalmat nyújtsanak a szövetkezett kisgazdák termését egyöntetűvé és piacképesse tenni. Célja továbbá a magtáraknak az, hogy az összehalmozott termény legkedvezőbb eladási időpontját bevárják, mert, amint tudjuk, aratáskor rendszerint oly tömegben hozzák az árut a piacra, hogy annak az ára mindig esni szokott. A magtárhálózat kifejlesztésével módunk lesz arra, hogy a piac változó esélyeit kiegyenlítsük.

Igen figyelemre méltó a könyvnek az a fejezete, mely a szövetkezeti gabonaraktárak szervezésére és vezetésére vonatkozó tudnivalókat ismerteti. A vidéki hitelszövetkezetek vannak leginkább hivatva arra, hogy a gabonaraktárak ügyét kezükbe vegyék. Önálló gabonaraktárszövetkezet felállítása nem mindenütt indokolt, az eszme, hogyha már meglevő hitelszövetkezetből indul ki, azzal az előnnyel jár, hogy a tagoknak már kész hitelnyújtó szervezettel van dolga.

Említettük továbbá, hogy a gabonaraktárak építési költségeinek nagy részét az állam vállalja magára. Ennek fejében a magtár tulajdonjoga az állam képviselőjé, az Országos Központi Hitelszövetkezetet illeti meg. Az állam hozzájárulása az építési költség 5/6-od részét teszi ki, így a szövetkezeteket mindössze 1/6-od rész terhelé, amely egy-egy magtárnál 3—4000 korona összegre rúg. Vannak olyan esetek is, hogy a gabonaraktárt valamely vasút építi fel s a szövetkezetek csak bizonyos, igen csekély évi bért fizetnek a magtár hasz-

nálataért. Dr. Horváth János könyve részletes útmutatást nyújt arra nézve, mik a teendői a szövetkezetnek, hogy az építési kölcsönt, illetve állami segítségét megnyerhesse. Ugyancsak részletesen leírja a magtári üzletvitel minden csínját-binját, az előlegkölcsönökre vonatkozó tudnivalókat s végül az értékesítés körül felmerülő teendőket. Ez a része a könyvnek kétségtelenül a legbecsesebb. A már meglévő gabonaraktárak vezetőinek kell különösen figyelemmel elolvasni azt, ami a könyvnek e részében van. Így ismerteti a többek között a katonai szállítások körüli eljárással is az érdeklődőket. A katonaság részére való szállítás, amint tudjuk, egy igen kedvező módja a gabonaértékesítésnek s ezidőszere is több gabonaraktár-szövetkezet foglalkozik vele.

Hosszasabban foglalkozik végül a könyv érdemes szerzője a fontos kérdéssel, vajjon szükséges-e a meglévő gabonaraktár-szövetkezetek részére közép-pontot alkotni. A nézete ebben a kérdésben az, hogy ha az Országos Központi Hitelszövetkezet magtár-szövetkezeteivel nagy eredményeket akar elérni, azokat előbb-utóbb központosítva kell irányítania és vezetnie. Ebben a kérdésben körülbelül egyetért mindenki a szerzővel s egyelőre a megoldás az lenne, hogy az Országos Központi Hitelszövetkezet állítson fel egy külön közép-ponti gabonaraktári áruosztályt. Ennek a feladata lenne a szövetkezeti gabonaraktártól mintákat beszerezni, azokat a napiárakról, áralakulásokról, szállítási díjakról és kedvezményekről tájékoztatni, az értékesítést a beküldött minták alapján eszközölni, a legkedvezőbb értékesítési forrásokat kinyomozni, a magtárszövetkezeteket ellenőrizni, végül a szövetkezetek szükségleteit olcsó áron közvetíteni és a gabonaraktár-szövetkezeti eszmét a legszélesebb körben elterjeszteni.

Hogy erre a központi áruosztályra előbb-utóbb szükség lesz, az kétségtelen, ma még azonban a szerző véleménye szerint nincs, ami természetes dolog is, miután a ma meglévő magtárak mindössze 100.000 métermázsza gabonát raktároznak be és adnak el, ami az ország átlag termésének alig $\frac{1}{1000}$ része. Ennek a központi áruosztálynak alapjai azonban már készen állanak. Az Országos Hitelszövetkezet ma is minden tekintetben közbenjár, hogy kötelékébe tartozó szövetkezeti magtárak gabonájukat a legkedvezőbbben értékesíthessék. Nincs kétségünk az iránt tehát, hogy mielőbb megvalósul ez a régi óhajlás.

Könyvének utolsó fejezeteiben dr. Horváth János a gabona-raktár szövetkezetek mai állapotát rajzolja meg, közli egyúttal a meglévő szövetkezetek névjegyzékét. Mindezt egybefoglalva látjuk, hogy a könyv érdemes szerzője munkájának új kiadásával ismét jelentős munkát végzett. A könyvet bármely könyvkereskedésben 2 koronáért lehet megszerezni. Mindenkinek melegen ajánljuk figyelmébe, főleg azoknak, kik a gabonaraktár-szövetkezetek ügye iránt érdeklődnek, olvassák át a könyvet, iparkodjanak az abban lefektetett eszméket a gyakorlati életben mielőbb megvalósítani. Cs. Ö.

Szövetkezeti gépműhelyek.

(Folyt. és vége.)

Ezek alapján a termelő szövetkezetek és az ipari hitelszövetkezetek kebelében létesített termelő szakcsoportok szervezkedését és munkakörét oly irányba tereltük, hogy az ily szövetkezetek gyakorlati céljaik megvalósítása végett arra törekedjenek, hogy az egynemű ipart üző kisiparosok a gépek által előállítható félgyártmányokat, alkatrészeket és hozzávalókat többé ne kézi munkával készítsék el, hanem e végből szövetkezeti úton közös gépműhelyeket létesítsenek.

Ily állásontról kiindulva fazekas iparunk az elpusztulástól szövetkezeti úton nemcsak megmenthető, hanem mind a tömeges, mind a műipari termelés terére is átvezethető; ez utóbbi esetben regenerálódik, átalakul és fejlődik. S mindezt két-három géppel el lehet érni. A fazekas vagy agyagiparosoknak első sorban közös mázórló gépre van szükségük, azután pedig agyagyúró gépet igényelnek, s bár csak közös szövetkezeti műhelyök legyen, ebben azokkal a gépekkel gyorsan, jobban és tömegesebben termelhetnek, mint eddig kizárólagos kézimunkájukkal.

Ezt a rendszert alkalmazzuk bizonyos eltérésekkel a többi iparágakra nézve, pl. a szűrszabókra, pokróczkésítőkre, sőt timáriparunk a közösen használandó egyetlen egy bőrhasító gép alkalmazásával is kezd már átalakulni, fejlődni és ismét versenyképessé válni.

De menjünk tovább.

A budapesti szabóiparosok hitel- és termelő szövetkezetének szabászati gépműhelyében a posztót, szövetet, kelmét és bélést gyorsan, tömegesen és egyenletesen a gépekkel szabják ki és azután az így előkészített anyagokat megvarráásra a tagoknak kiadják. A legnehezebb, a legfáradtságosabb és az egyforma munkát tehát a gép végzi el.

A cipésziparnál a cipőfelsőrészek előállítását és készítését ily szövetkezeti műhelyekben kell keresztülvinni s azután azokat a tagok otthon dolgozzák föl teljesen kész cipökké. A katonai lábbelik és szíjgyártó munkák egy részének elkészítése végett is vannak ily szövetkezeti gépműhelyek felállítva és működésbe hozva. Ily módon állíthatnának föl az asztalosok; az esztergályosok; a lakatosok pedig a vasalási munkák tömeges elkészítése végett szövetkezeti műhelyeket stb.

Nem szövetkezeti gyárat kell ezek szerint a kisiparosok szövetkezeteinek felállítaniok, mert erre ezek sem anyagilag, sem erkölcsileg nem képesek, de a gyárszerű üzlet nem is tekinthető szövetkezeteknek, hanem a termelő szövetkezetek vagy termelő szakcsoportok állítsanak föl és építsenek közös szövetkezeti gépműhelyeket, szerezzenek vagy kérjenek a kereskedelemügyi minisztertől azokba modern szerszámokat, munkagépeket és erőgépeket vagy ahol közműhely van, béreljenek abban műhelyeket és hajtóerőt, mert csak a gépek használatával lehet a kisipart modern kézműiparrá átalakítani, fejleszteni és a kisiparosok keresetét biztosítani.

Dr. Horváth János.

A tápéi gyékény háziiparosok. Évtizedek óta Tápén sajtyszerű népipar fejlődött ki, a sásból fonott kenyér- és gyümölcstartó kosarak, baromfiszállító kasok, cseresznyeaszaló és gyékényponyvák, továbbá az ekhós szekerekre való gyékényborítékok készítése. Ameddig a Tisza évről-évre kiöntött, volt sás bőven Tápé vidékén. A szabályozás óta azonban mind kevesebb sás terem. Ma már a tápéi háziiparosok, akiket azóta a gyári termelés is szorít, kénytelenek messze földről venni a nyersanyagot s mivel nincs forgó tőkájük, nem vehetnek nagyobb mennyiséget s azt aránytalanul meg kell fizetniök. Ez a tiszamenti magyar népet szövetkezésre birta s 946 üzletrészszel termelő szövetkezetet létesítettek, melybe már nyolcezer koronát be is fizettek. Darányi miniszter sásterület bérelhetéséhez forgótöke gyanánt most nagyobb állami segítséget adott a tápéiaknak, kikötve, hogy az államsegélyt csak nyersanyag beszerzésére és részben a készítmények piaci értékesítéséig előlegnyújtásra használhatják fel.

• MI UJSÁG? •

Március 15-ike az iskolában. A szabad sajtó kivívásának évfordulóját, mely az idén egybeesik a szabadságharc hatvanéves jubileumával, a székesfővárosi tanács intézkedése alapján a főváros összes iskoláiban meg fogják ünnepelni. Az egyes intézetekben tanárok és növendékek együttesen készülnek az ünnepségre, melyet március 15-én, vasárnap tartatik meg.

Nagy idők tanúja. Érdekes és tevékenységben gazdag életet élt Kacziány Nándor, az 1875-ben felszólított budai törvényszék büntető-tanácsának volt elnöke, aki aggkört érve, a hét elején meghalt Budapesten. 1847-ben Bécsben az egyetemen működött, onnan hívták meg a nagyenyedi Bethlen-kollégiumba német tanárnak s a katedráról ragadta el a szabadságharc viharát. Századosságig vitte és igen nagy szolgálatokat tett az ügynek a csatatéren és a hadügyminisztériumban. A szabadságharc után megházasodott, Bodola Sámuel református püspök veje lett és az üldöztetés idején sok honvédtársát mentette meg. 1875-ig a bírói pályán működött vidéken és a fővárosban, de akkor visszavonult, mert meggyőződése összeütközésbe jutott Tisza Kálmán politikájával. Halálát gyászolja Kacziány Odön, a jeles festő, dr. Kacziány Géza író és Kacziány Oszkár székesfővárosi számtiszt.

Szaktanácskozmány a drágaság ellen. Wekerle Sándor miniszterelnök, pénzügyminiszteri minőségben a kereskedelmi miniszterrel együtt, leiratot intézett a törvényhatóságokhoz, amelyben véleményt kért a piaci drágaság megszüntetésére. Ezek a vélemények már beérkeztek és március elején a pénzügyminisztériumban szaktanácskozást tartanak e tárgyban, melyre a pénzügyminiszter meghívta az összes törvényhatóságok első tisztviselőit.

Konstantinápolyban elhunyt 48-as honvéd. Szatmári Nagy Sándor 48-as honvédet minap kísérté végső útjára a magyar kolónia Konstantinápolyban. A magyar egylet testületileg vett részt a temetésen, gróf Széchenyi Odön basa tiszteletbeli elnök és Baumgarten Izidor alelnök vezetésével. Az egykor ezrekre menő magyar menekültek közül ma már csak egy él: hamvai Kovács Imre.

Gróf Batthyány Lajos a Balatoni Szövetséghez. A Balatoni Szövetség legutóbbi választmányi ülésén a szövetség tiszteleti elnöki állására, mely gróf Széchenyi Imre halála óta üresedésben volt, gróf Batthyányi Lajost

jelölte, aki a következő táviratban mondott köszönetet a jelölésért:

Most veszem hálás köszönettel kegyes sürgönyödet. Balatoni Szövetség nemes céljait mindenkor tőlem telhetőleg törekedni fogok gyenge erőmmel előmozdítani.
Batthyány Lajos.

Bartha Miklós és a kolozsvári puskaműves. A kolozsvári posta egyik legöregebb alkalmazottja, Werner József táviratkihordó, műtét következtében, 76 éves korában meghalt. Az öreg táviratkihordónak nevezetes szerep jutott Bartha Miklós híres kardafférjában. Abban az időben az öreg a kolozsvári háziezred puskaművese volt s a két hadnagy, Dienstl és Rüstow, éjszakának idején verték föl, hogy kardjukat kifenessék vele. Werner másnap tudta csak meg, hogy az általa borotvaélesre fent kardokkal vagdalta össze két tiszt Bartha Miklóst, az „Ellenzék“ akkori szerkesztőjét. Az öregot nagyon bántotta a dolog, nem is maradt meg a hadsereg kötelékében, hanem beállott a kolozsvári postához, ahol mint táviratkihordó késő vénségeig teljesített szolgálatot.

A londoni magyar kiállítás. Az Earls Court londoni kiállítási telep, amelyen a magyarországi kiállítást rendezik, megkezdte a külföldön a kiállítás reklámozását. Négy százezer példányban küldi szét a kiállítás szebbnél-szebb plakátait a földkerekség minden nagyobb városába s különösen az angol területekre. A kiállítás igazgatósága több millió látogatóra számít s a kiállítás a magyar gazdasági és kulturális életre kétségtelen nagy jelentőségű sikert biztosít. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter Faragó Odön tanárt kiküldötte Londonba, hogy a kiállításnak a kereskedelmi minisztérium ügykörébe eső részét a rendelkezésre álló térséghez képest beoszsza.

Megtámadott hadbíró. Kolozsvárt özv. Fodor Mózesné valamilyen családi ügyből kifolyólag többször inzultált és fenyegetett egy honvédszázados hadbíró, sőt utóbb azzal is utótt, hogy vitriolt önt az arcába. Fodorné most az utcán ismét megtámadta a hadbíró, és sértegette, mire a hadbíró, ki rövidlátó, azt híven, hogy az asszony fenyegetéseit be akarja váltani, kardjával kétszer az asszony fejére vágott. A sebesülés nem súlyos és egy-két hét múlva begyógyul. A vizsgálatot megindították.

Nemzeti himnusz bombával. Tifliszből jelentik, hogy a gimnázium hangversenytermében, amelyet az iskola növendékei zsufolásig megtöltöttek, a nemzeti himnusz éneklése közben két bombát vetettek. A teremben óriási tolongás keletkezett, amelyben két növendék súlyosan megsebesült.

Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete

BUDAPEST (Központi vásárcsarnok)

Igazgatóság és központi iroda:

Budapest, IX., Imre-utca 4. sz.

Nagy köpinczéi: BUDAFOKON.

Értékesít husféléket, baromfit, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és MINDENMŰ ÉLELMICZIKKET. Hordóbor-értékesítő osztály. ••• Égetett szeszesitalok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

A szövetkezet tagjai kedvezményben részesülnek. ••• Mindennemű értékesítési ügyben díjtanul nyújt felvilágosítást.

Kiállítás Keszthelyen. A balatonvidéki vasút megnyitása alkalmából a Keszthelyen rendezendő kiállítás ügyében Kossuth Ferenc kereskedelmi és Darányi Ignác földművelésügyi miniszterhez 400 aláírással ellátott kérvényt terjesztettek fel, melyben felsorolják a kiállítás kulturális jelentőségét s a Balatonvidék érdekeit, mely a kiállítás nagymértékű látogatására tarthat számot. Arra kérik a minisztereket, hogy a kiállítás sikere érdekében 60, illetőleg 100,000 korona állami segílyt engedélyezzen.

Magyarország földművelésügye az 1906-ik évben. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter ez évben is külön lenyomatban kiadta a szokásos évi kormányjelentésnek tárcájára vonatkozó részét az idevágó statisztikai kimutatásokkal együtt. A jelentés tartalmából e helyen csak arra a fejlődésre kell utalnunk, melyet az 1906-ik évben a földművelésügyi kormány intézkedései következtében különösen az állattenyésztés, az állami, községi és közbirtokossági erdők kezelése, a gazdasági oktatás, a népsegítés a Székelyföldön és a hegyvidéken, a szövetkezeti intézmények, a gazdasági munkásügyek, főleg pedig a gazdasági háziipar nyertek. Ezek az eredmények annál erősebben esnek latba, mert a jelenlegi kormány a szóban levő évről csak a negyedik hónapjában kezdte meg működését és pedig úgy, hogy az évi költségvetés kereteit a törvénytelen kormánytól volt kénytelen átvenni, és tekintettel a beállott politikai és közgazdasági zavarokra, ebben az évben nagyobb szabású fejlesztő akciókra, mint az év végéig már befejezést is nyerő intézkedésekre, nem gondolhatott. Darányi szóban levő kiadványát az érdeklődők és míg a készlet tart, a miniszteriumhoz címzett egyszerű megkeresésre megkaphatják.

Nagy árvízveszély Biharban. Nagyváradról írják, hogy a roppant esőzések miatt a folyók és tavak az egész megyében megáradtak s a legtöbb helyütt nagyon nagy a veszedelem. Dobreste községben a Vida patak úgy megáradt, hogy a bihari erdőipar és mészégető vállalat iparvasútját tíz kilométernyi hosszúságban elmosta. Husz híd közül tizenkettőt elsodort s a többit felforgatta. Négy embert hirtelen elragadt az ár, az egyiket Wallandt Géza főerdőkezelő élete kockáztatásával megmentette. A kár ötvenezer korona, a telepen az üzem legalább négy héttig szünetel s emiatt a vállalat nyolcszáz emberét elbocsátotta. Nagyszalonta határát a belvizek elöntötték. A védekezést az ármentesítő társulatok több ezer emberrel folytatják.

Elszakadt tehervonat. A miskolc—budapesti vonalon közlekedő 441. számú gyorstehervonat hétfőn reggel Isaszeg és Pécel állomások között a vonalon elszakadt. Az elszakadt vonatrész a péceli állomás bejáratát váltója előtt a vonat első részét utólérte és abba beleütközött. Az összeütközés oly erős volt, hogy három kocsis kisiklott és azokkal együtt több kocsis megrongálódott. A kísérő személyzet közül senki sem sérült meg. A pályát rövid idő alatt szabaddá tették és a vonatok akadály nélkül közlekednek. A vizsgálatot megindították.

Aki keresi a halált. Abaujszántóról írják, hogy egy ottani lakodalmon hivatlanul megjelent Varga Pál legény is, hogy ott régi haragosaiba, a Kovács-testvérekbe belekössön. Társai már kint várták botokkal és késekkel fölfegyverkezve, hogy Varga segítségére legyenek. Varga haragosának feleségét táncra kérte, de ekkor Kovács Pál egy fokossal úgy fejbcsújtotta, hogy rögtön meghalt. Ezt látva Varga künn álló társai, megszöktek. A gyilkost elfogták.

Halotthamvasztó egyesület Győrött. Nagy mozgalom indult meg Győrött a halotthamvasztás érdekében és az ujonnan megnyitandó temetőben krematórium felállítását is kimondta a városi közgyűlés. A jövő hó elején a halotthamvasztás hívei egyesületet alakítanak. A mozgalom élén dr. Fischer Gyula kir. ügyész áll.

Leégett városház. Heidelbergből írják, hogy minap éjjel a heidelbergi tanácsház leégett. Rengeteg sok okmány elpusztult. A kár jelentékeny. Miután a tűz a tetőn egyidőben több helyütt ütött ki, gyújtogatást gyanítanak. A tanácsházat 1702-ben építették.

Kiírtott család. Bukarestből jelentik: A dunbovicai kerületben levő Concesti községben borzalmas rablógyilkosságot követtek el. Egy Györgye István nevű negyven esztendő jómódú földművelő egész családját kiírtották s házat kifosztották. A szomszédok Györgyét, feleségét, anyósát és három kis gyermeket holtan találtak meg az egyik szobában. A holttesteket a gyilkosok borzasztóan megcsonkították. A legkisebb gyermeket, egy tíz hónapos leánykát, életben hagyták.

Vadorzók támadása. Szegedi sürgöny szerint a Pallavicini-uradalom erdejében vadorzók rálöttek Muha József főerdészre és Takács István erdőőrre. A főerdész karján, az erdőőr gyomrán sérült meg súlyosan. A támadó öt vadorzó közül kettőt elfogtak.

Mozgalom a szerb kereskedelmi szerződés ellen. A legutóbb megkötött szerb kereskedelmi szerződés nem zárja ki, mint ahogy a gazdaközönség követelte, a leölt állatok behozatalát. Az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület ebből kifolyólag széleskörű mozgalmat indít oly célból, hogy a törvényhozás a megkötött szerződést semmi szín alatt se hagyja jóvá. Az OMGE. csatlakozásra hívja fel valamennyi gazdatársadalmi szervezetet.

Kötelező védőoltás a sertésorbánc ellen. Bars vármegye törvényhatósága legutóbb fölíratban kérte a törvényhozást az állategészségügyi törvény oly irányú módosítására, mely szerint sertésorbánc fellépése esetén a hatóságok a kötelező védőoltást elrendelhessek, illetve a törvény hatalmazza fel a törvényhatóságokat, hogy a sertésorbánc elleni kötelező védőoltás tárgyában szabályrendeletet alkossanak. Ezt a fölíratát pártolás végett a törvényhatóság megküldötte a megyei gazdasági egyesületeknek s legutóbb a Hontmegyei Gazdasági Egyesület határozta el, hogy hasonló értelemben fölíratot intéz a törvényhozáshoz.

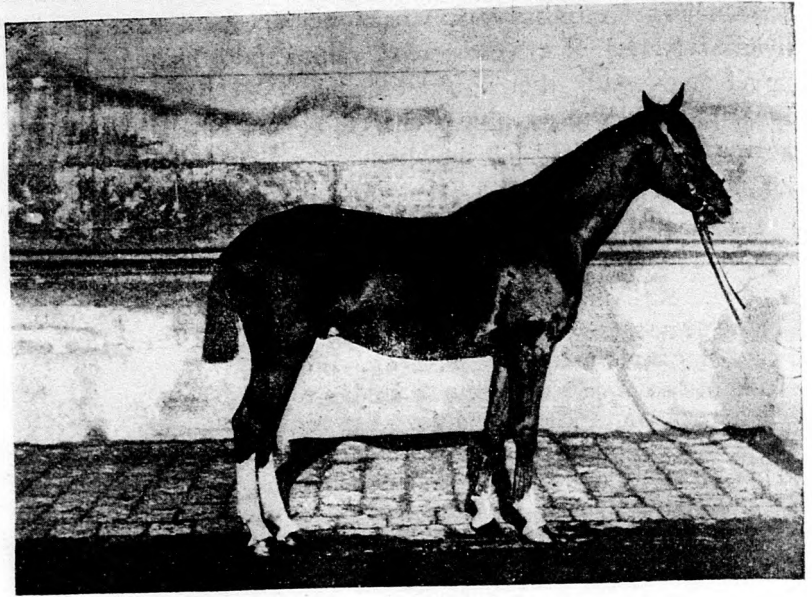
Siketnémák felvétele. A siketnémák-körmöcbányai áll. s. intézete az 1908—1909. tanévben párhuzamos I. osztályokat óhajtván nyitni, pályázatot hirdet 30 siketnéma gyermek felvételére. A növendékekért fizetendő ellátási díj évi 240 korona, mely szegény gyermekek szüleinek elengedtetik. Bányászok és bányakincstári alkalmazottak gyermekei tekintet nélkül vagyoni állapotukra. a m. kir. bányakincstár által létesített alapítványi helyekre teljesen ingyen vétetnek fel. Fenti 30 gyermekon kívül felvétetnek még később korban megsiketült gyermekek is, kik a beszédnek a szájról való leolvasását tanulják meg az intézetben. Felvételért folyamodóknak a felvétel egyéb módozatairól az intézet igazgatósága szívesen nyújt felvilágosítást és a folyamodáshoz szükséges nyomtatványokat díjtalanul küldi meg.

GAZDASÁGI DOLGOK.

A hadsereg lovai.

A hadügyminiszter egy praktikus cselekedetéről adtak hírt a lapok. Ugyanis az elmúlt wieni lókiállításán a hadvezetőség több csikótelepről származó, összesen 20 darab remontalovat állított ki, továbbá egy szakasz huszárlovát és egy szakasz tűzérlovát teljesen felszerelve, azaz lovastól együtt. Az osztrák tenyésztők és a magyar tenyésztők egy kis része láthatta a bemutatott anyagot, de sajnos, a mi lótenyésztőink nagy része, kivált a középbirtokosok és a kisgazdák nem igen jutottak ahhoz, hogy szemtől szemben láthassanak egy minta remontalovat. Ennél fogva oda kellene hatni, hogy a hadügyminiszter Magyarországon is úgy a tattersalli, mint a gazdasági egyesületek által rendezett nagyobb vidéki lókiállításokon mutasson be 1—2 példány mintaremontát, hogy a tenyésztő lássa, milyennek kell lenni a huszár-, tűzér- és szekereszlónak s így maga is támpontot nyerjen arra nézve, hogy az általa felnevelt ló megközelíti-e avagy megüti-e kívánt mértéket, amikor azután könnyebben tudja magát elhatározni arra, hogy esetleg ne tartsa tovább a drágán felnevelt lovat, hanem a legalkalmasabb időben értékesítse. Valljuk csak be, hogy sok lótenyésztő csak úgy vaktára tenyészt, a saját lovát mindig szépnek és megfelelőnek tartja s nem lebegvén előtte semmiféle mintaalak, bízik abban, hogy lova beválik, míg ellenben ha gyakrabban lenne abban a helyzetben, hogy láthatná milyen formájú, testalkatu ló kell a katonáéknak, akkor nem fogja a kevésbé megfelelő egyed kitenyésztését forszirozni. A hadügyminiszter megvalósította, hogy 650 korona helyett 700 koronáért veszi át a remontákat, sőt kiváló egyedekért 800 koronát is ad. Hogy sok, különösen előszeretettel katonáéknak szeretné inkább eladni a lovát, annak egyik oka egy kis hiúság is, mert amíg a vásáron a kereslet és kínálat sokféle esélyein kívül esetleg a becsapás, ugratás vagy egyéb üzleti fogás is játszhat szerepet, addig ha a katonai lovató-bizottság veszi meg a lovat, ekkor azon hiszemben és meggyőződésben van, hogy

Lovassági ló.

egy hozzáértő szakbizottság állítja ki lova, istállója számára az erkölcsi bizonyítványt, ezzel el is dicsekszik s majdnem olybá veszi, mint mikor a kiállításán díjat nyer. (Bár viszont igaz, ha szépnek tartott lovát be nem veszik, akkor szídjá az egész világot a rajta pótlovazó bizottsággal együtt.)

Más tenyésztő azt is mérlegeli, hogy egy biztos vevőre tegyen szert. Bár a mostani viszonyok közt sokba kerül egy csikó felnevelése, mégis merem állítani, hogy ott, ahol jól gondozott és bő legelője van a ménesnek s ahol az eladásra szánt lovak legalább 60%-a beválik remontának s ahol nagy és kedvező az ellési százalék, ott még haszonnal jár a katonaló tenyésztése.

A fentemlített remonta mintalovak kiállítása azt hiszem nem sok nehézséget okozna, mindig küldhetne oda a legközelebb eső telep vagy lovas, illetve tűzérezed egy-néhányat a javából. Némi tájékoztatásul szolgáljanak mellékelt ábrák és hiteles adatok a remontákat illetően. Tudvalevő, hogy a magyarországi csikótelepek részére, amilyen az ihászmarcaltói, Ó-Dalmánd (nagydaád-sári fiókkal), Lábod és Válaszút-Bonchida, a hadvezetőség hároméves csikókat vásárol, amelyeket majdnem mind direkt a tenyésztőtől vásárol 700—800 korona átlagárban. Ezen csikók a telepen egy évig maradnak s ott a rendeltetésüknek megfelelően neveltetnek. A többi remontát használatra veszik meg a pótlovazó bizottságok.

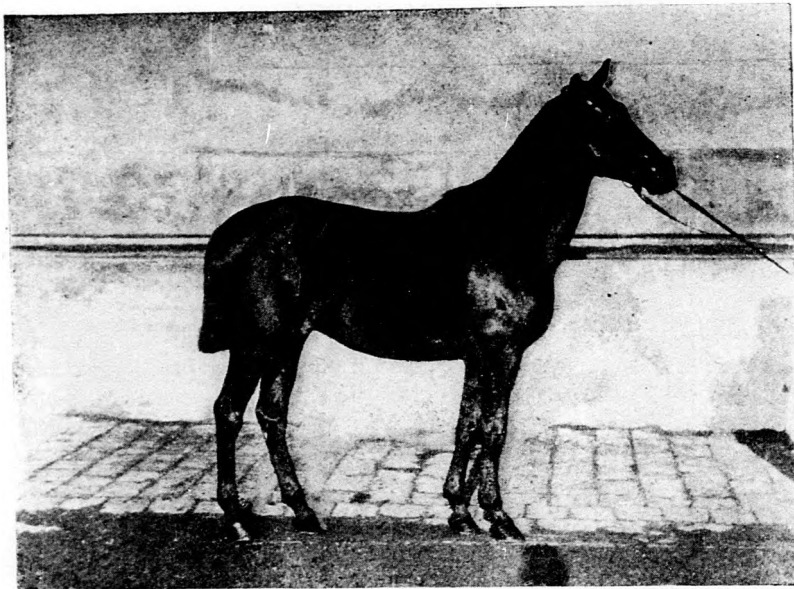
Az első ábra lovasságnak való lovat ábrázol. Ilyen paripának való élénk, erőteljes és rövid csontozatú legyen, jól illesztett fejjel és nyakkal, arányosan széles szügygyel, jól rögzíthető háttal birjon, továbbá könnyű, kiadós lépése legyen. Magassága 158—166 cm.

Az e célra besorozott lovaknál csak kivételes esetekben tesz a bizottság kivételt, amidőn ugyanis 158 cm.-en aluli, vagy 160 cm.-en felüli kiváló egyedeket sorol be.

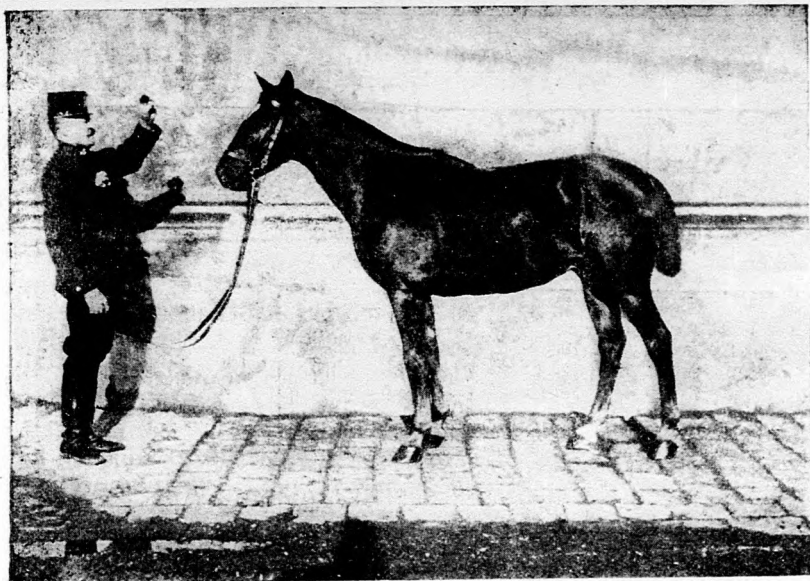
Tűzérégi ütegosztályok lovainál a méret-határok 155—158 cm.

Egy teljesen felynergelt, felszerelt lovassági paripának lovastól együtt körülbelül 132—135 kilót kell vinni, ami elég nagy teher, azért kell a rövid csontozat.

A huzásra használt, mondjuk katonai igáslovaknál, amelyet a tűzérég és szekereszet használt, főkellék az erős csontozat, széles,

Szekereszló.

Telepremonta.

izmos szűgy, erős lábak és kemény pata. Szekerész-lónál a huzandó teher 450 kilóban van felvéve, tűzér-ségnél ez valamivel kevesebb.

A fentemlített magasságokon kívül tekintetbe veszik még a marmögötti testbőséget. Egy szabályos testű lónál ezen méret legalább 8 cm.-rel több, mint a ló marmagassága és minél nagyobb ezen különbség, annál több lehetőségre következtetünk ezen lónál.

Használjunk jobb anyákat tenyésztésre, javítsuk meg a legelőket, iparkodjunk jobb ellési százalékra szert tenni, akkor több lovunk fog beválni remontának s jobban fizetődik majd ki a ló tenyésztése, mint most.

K-k.

Az állatok gyors fejlődésének titka.

Háziállataink gyors fejlődése — bármely fajt vagy fajtát tekintjük is — oly értékes tulajdonság, mely után minden gazdának szívesen kell nyulnia, mert ezáltal nemcsak gyorsabban forgatja tőkét s így jobban is kamatoztatja azt, de aránylag kevesebb takarmánnyal nagyobb értékű állatokat produkál. Azért mondom aránylag kevesebb takarmánnyal, mert tudvalevő dolog, hogy az elfogyasztott takarmánynak egy igen jelentékeny része az élet fenntartására fordítatik s csak az ezen felüli többlet szerepelhet, mint termelő takarmány, aminek következtében világos, hogy az az ökör pl., amely 3 éves korában teljesen kifejlődött és kihízott állapotban kerül mészárszékre, sokkalta kevesebb takarmányt fecsért el élete fenntartására, mint az a másik, amely csak 5 vagy 6 éves korára fejlődött és hízott ki teljesen.

Egyedül ezen értékes tulajdonság: a gyorsabb fejlődőképesség eredményezte és eredményezi, hogy a nyugati szarvasmarhafajták, meg az angol sertések oly gyorsan terjedtek s terjednek hazánkban s magyar erdélyi szarvasmarhánkat is csak az mentheti meg a végpusztulástól, ha gyorsabban való fej-

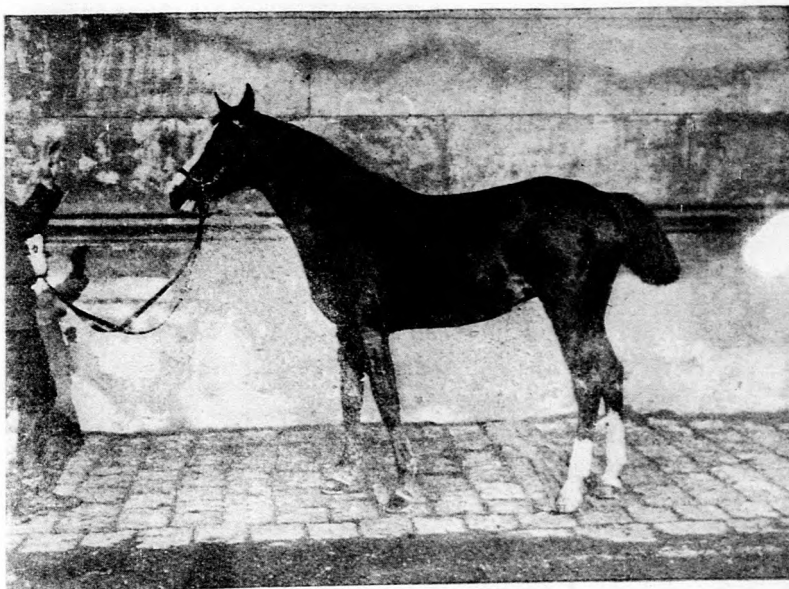
lődése érdekében minden lehető elkövetünk. Háziállataink gyors fejlődése azonban kétélű fegyver, mely nemcsak hasznalható, de káros is lehet abban az esetben t. i., ha túlhajtatik s emellett nem adatnak meg nekik azon feltételek, melyek segítségével a szervezet ellentállóvá, edzetté tétetik s ennek következtében az túlságosan elpetyhül, elzsírosodik s így nemcsak betegségekkel szembeni ellentálló képességét veszti el, de továbbtenyésztésre is alkalmatlanná válik, mert a nemi ösztön vagy egyáltalán nem vagy csak hiányosan jelentkezik s ez utóbbi esetben is a magzatfejlesztés s a szülés körül mutatkoznak igen gyakran zavarok.

Míg tehát bármely állatfaj, avagy fajta fejlesztésének gyorsítása lehetséges s a legtöbb esetben kívánatos is, addig a gyors fejlesztésnek határai is vannak, amelyeknek átlé-

pése károkat vonhat maga után. A gyorsításnak feltételei: olyan egyedeknek továbbtenyésztésre való kiválasztása, melyek már a szoptatási idő tartama alatt nagyobb testük, gyorsabb fejlődésük által kiválnak s fejlettebb voltukat utóbb is megtartják, továbbá az intenzivebb táplálás, mely célból különösen kis teriméjű, de fehérjedus, olyan takarmányok használandók, melyek nagymennyiségű ásványi anyagtartalmuknál fogva a növendékállatok csontképződésére kedvező befolyással vannak, de sőt a feletett takarmányok ez irányban befolyása fokozandó esetleg mesterséges foszforsavas mézsetetésével is.

Ezen egyszerű szabályok következetes alkalmazásával értük el azt, hogy egyes fajták félannyi idő alatt fejlődnek ki ma, mint ezelőtt 50 évvel s ezeknek segítségével fogjuk a fejlődést gyorsítani ezután is.

A gyors fejlődés káros következményeinek elkerülése végett azonban különbséget kell tennünk azon állatok között, melyek mészárszéki úton lesznek érté-

Tűzérégi igásló.

kesítve s azok között, melyek továbbtenyésztésre lesznek használva. Mennél gyorsabban fejlődnek az előbbiek, annál előnyösebb lesz az eredmény s miután ezeknél az állatoknál a gyors fejlődésnek semmiféle káros következménye nem lehet, még a folytonos istállózástól sincs miért visszariadnunk.

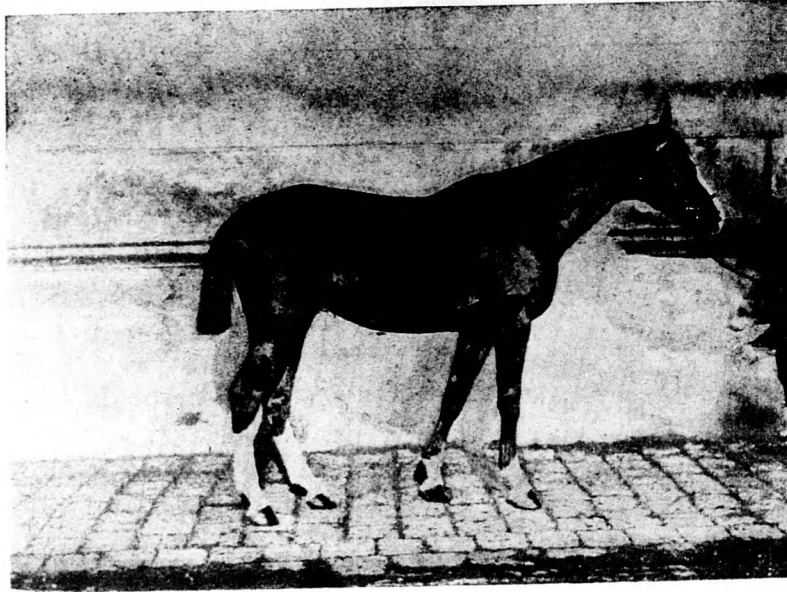
Nem úgy azonban a tenyésztésre szánt állatoknál. Ezeknél a dús táplálást egy bizonyos kor elérésekor be kell szüntetni s ezideig is ki kell őket tenni a természet edző tényezőinek: a legetetésnek, hidegnek, melegnek, szélnek és esőnek. Legfeljebb a tenyészérettség kétharmadáig szabad a tenyésztésrésztállatokat dúsabban táplálni, azontúl mostohább sorsot kell részükhöz juttatnunk, hogy inkább sovány, mint túlkövér állapotban jussanak bele a tenyészérettség stádiumába, amikor is annál kiválóbb tenyészanyaggá lesznek, mennél inkább ki voltak az edző tenyészőknek is téve.

Ha az elmondottakat szabálynak tekintjük, úgy soha sem lesz okunk a gyors fejlődés káros következményei miatt panaszkodni.

Eszerint tehát a gyors fejlődésnek egyedüli titka az állatok átörökítő képességének célszerű kihasználása s a növendékállatok megfelelő táplálása. E két eljárás együttes alkalmazásával érhetünk el csupán eredményt; az átörökítő képesség egymaga, a megfelelő takarmányozás nélkül, gyors fejlődést soha sem fog eredményezni.

Vékonyhéjú tojások. Rendes körülmények között azok a tyúkok szoktak vékonyhéjú és ennél fogva törékeny tojásokat rakni, amelyek nem találnak vagy nem kapnak elegendő meszet tartalmazó takarmányokat. Természetes tehát, hogy a bajt pár hét alatt könnyen el

lehet mulasztani azzal, ha a tyúkok lágy eledelére naponta és fejenként számítva 1 kávéskanálnyi tiszta foszforsavas meszet vagy pedig házilag összegyűjtött s porrá tört tojánhéjat keverünk. A kifutóban, mint ezen esetben is, a bekerített gyümölcsöskertben fedéllel ellátott nyírott szint állítunk fel és az alá annyi régi faltörmelékkel hordatunk, hogy a tyúkok természeti szükségleteiknek kielégítésére, ezen szín alatt kapargálva, mindenkor megtalálhassák a tojánhéj megfelelő képzésére a szükséges meszet. — Ezen eset akkor áll, ha a tyúkok általánosságban vékonyhéjú és így könnyen törékeny tojásokat tojnak, ha azonban a vékonyhéjú tojások csak egyes tyúkok alól kerülnek ki, akkor a baj oka nem a mézshiányban, hanem az illető tyúkok megbetegedett tojószerkezetében keresendő. Mivel pedig ezen utóbbi esetben a betegség megszüntetése már körülményesebb és ritkán jár kielégítő eredménnyel, legcélszerűbb az ily beteg tyúkokat levágni. Tiszta és végyleg semmiféle káros anyagokat nem tartalmazó foszforsavas takarmánymeszet Geittner és Rausch cégnél (Budapest, Andrássy-út 8. sz.) lehet kapni.

Telepremonta.

Tüzérségi ütegosztályló.

mindenesetre igen hasznos, sőt közhasznú dolog, mert ezzel nemcsak maguknak szereznek biztos piacot a hovatovább jobban keresett (már Németországban is tenyészítik és pedig oly nagy számban, hogy külön kopasznyakú tyúktenyésztő klubjuk is van) tyúkfajtára, de ezzel elősegítik annak tisztavérben való terjedését is. Erdélyben a legszebb tenyészése van fehér erdélyi kopasznyakú tyúkokban Kolozsváry Jánosné úrnőnek Goga, nálunk pedig Galgóczy Antalnénak Alistál s Pisny stvännénak Battonya.

Bándi Sándor.

MULATTATÓ

A szegény asztalos szerencséje.

— Mese. —

Írta: Dressler Ferenc.

Hol volt, hol nem volt, még a Dráván, sőt talán azon is túl, élt egyszer egy szegény asztalosmester, úgy hívták, hogy Gyalus Péter. Ő mondta el egyszer beszédes kedvében ezt a kis történetet, mivel hogy vele esett meg, szerencsés fordulattal álmódva végig a régi mesét.

A sok mesébe aztán annyira belegabalyodott, hogy éjjel-nappal csupa ezüsthajú tündéretet, meg arany-sisakos vitézeket látott, míg egyszer aztán egyet gondolt s elhatározta magát, hogy útra kel s meghódítja a mesebeli gyémántkirály leányát s nagy gazdag úr, talán még király is lesz.

Kapta magát, sutba dobta a fűrész, kalapácsot, meg a gyalut s útra kelt télvíz idején, hogy felkeresse a gyémántkirály palotáját.

Betonvíztorony Dreher A. martonvásári uradalmában.

Betonvíztorony az aicsuthi főhercegi uradalomban.

A dolog ott kezdődik, hogy Gyalus Péter nagyon szegény ember volt. De ez még a kisebbik baj lett volna, csak élt volna a felesége, hogy egy kicsit gondolozza, de az bizony alig két évi házasság után áldozatul esett az anyai boldogságnak gyermekével együtt, így hát Gyalus Péter szörnyen el volt hanyagolva magányosságában.

Nem volt senkije, akihez vonzódott volna, olyan egyedül állott, mint a pusztában a nyárfa, már a munka sem vigasztalta; csak egy szórakozása volt: nagyon szerette a meséket olvasni. Sokszor inkább nem evett, de vásárolt valami mesekönyvet.

Nagyon hideg tél volt. Hegyen-völgyön minden hóval volt borítva, a fák, a rétek, a házak teteje. Úgy nézett ki minden, mint mikor a süteményt cukorporral hintik be.

Ment, mendegélt hegyre föl, völgybe le, de bizony Gyalus Péter kománk nem látott egyebet a hegyek között jámbor sváb atyafiaknál, meg néhány sváb asszonyoknál, akik fát vitték hátukon az erdőből vagy venyigét a szőlőből tüzevalónak, hogy a rettentő hidegben meg fagyjanak az otthonlevők.

Amint így az asztalos kománk bandukol az országúton, egyszerre az útszéli erdőből keserves segélykiállítás hangzott ki. Egy darabig figyelt, honnan jön

a hang, majd gyors léptekkel haladt abban az irányban, ahonnan a segélykiáltás hallatszott.

Nem tett talán kétszáz lépést sem az erdő sűrűjében, amikor megpillantott egy szörnyen icike-picike emberkét, akinek hosszú fehér szakálla a földet seperte s akit két farkas megtámadott s aki olyan pici volt, hogy félni lehetett, hogy valamelyik farkas egy kapásra lenyeli.

Nosza Gyalus Péternek sem kellett több.

Ahogy ezt meglátta, menten odaszaladt s furkóbotjával úgy szíjjelütött a farkasok között, hogy azok menten élettelenül nyujtóztak végig a hó tetején.

Most aztán nekilátott s előhúzta nagy szakállánál fogva a kis törpét, aki a hóból alig hogy kilátszott.

A kis törpe lerázta szakálláról a havat és Gyalus elé állt s megszólította ilyenképpen:

— Köszönöm ifju barátom, hogy az életemet megmentetted? Tudod-e, ki vagyok én? Ugy-e nem? Nohát megmondom én, figyelj! Én vagyok a kívánságok királya, az én birodalmam az egész kerek föld s népeim a világ összes népei, mert nincs senki e kerek világon, sem gazdag, sem szegény, akinek valami kívánsága ne volna.

Gyalus Péter szörnyen helyeslőleg bólintgatott rá, a törpe pedig folytatta:

— Nesze. Amiért megmentettél a fenevadaktól, adok neked egy sípot, ha ebbe belefújsz, én rögtön megjelenek és teljesítem, amit csak kívánsz. De jól jegyezd meg: csak három kívánsággal állhatsz elő, többel nem, hát jól megválogasd, hogy mit kívánsz.

Ezzel illaberek, nád az erek, a kis emberke úgy eltűnt, mintha a föld nyelte volna el.

Gyalus Péter nem tudta, hogy mit gondoljon, forgott vele az egész világ. Ugy bámult, hogy állkapcsa majd leesett bámulatában s csak forgatta a sípot kezében s nem tudta, mitévő legyen.

A kicsi emberke, a kívánságok királya olyan hirtelen tűnt el előle, hogy még csak meg se köszönhette az ajándéksípot.

Mit tegyen? Kapta magát, beledobta zsebébe a sípot s elindult, hogy folytassa útját a gyémántkirály palotája felé, amelyről fogalma sem volt, hogy az merre lehet.

Ment, mendegélt, már a harmadik határon is túl volt, amikor egyszerre csak érzi, hogy a gyomra az éhségtől szörnyen korog. Menten eszébe jutott a síp, előkapta tehát és belefújt. Majd hanyatt vágódott, amikor látta, hogy a sípszóra csakugyan rögtön előtért a törpe emberke.

— Mit kívánsz, fiam? — kérdé.

Gyalus nem sokat teketóriázott, hanem menten megvallotta, hogy ő bizony szörnyű éhes, — enni szeretne.

— Teljesüljön kívánságod! — mondá a törpe s azzal ismét eltűnt.

És mi történt - Azon a helyen, ahol a kis emberke eltűnt, a földből egy asztalka emelkedett ki, mindenféle jó étel és itallal telerakva. Volt ott százféle pecsenye, sütemény bőven, no meg bor is. Hozzá is látott Gyalus alaposan s mikor már úgy jóllakott, hogy mozdulni is alig birt, lefeküdt, hogy aludjék.

Igen ám, de nagyon kemény volt a feje alja. Forgolódott egy darabig, de bizony csak nem tudott elaludni. Nagy kényszerűségében eszébe jutott a síp. Bele is fújt akkorát, hogy hangzott bele a vidék.

A kis emberke ijedten bújt elő az egyik bokor mögül:

— No, mi a baj? — kérdezte a földön heverésző Gyalust.

— Baj nincsen éppen — feleli ez — csak egy kicsikét pihenni szeretnék — mondja panaszosan — de akár-

merre fordulok, mindig valami kemény fagyos kéz kerül a derekam alá.

— Tehát puha ágyat kívánsz? Legyen! — mondja a kis emberke s ezzel rögtön el is tűnt.

Hát valamikor az Argirus királyfi sem feküdt különb-
ágyban, amilyen most egyszeribe ott termett egy terebélyes fa alatt.

Gyalus kománk bele is hemperedett mintha teljes életében mindig ilyen ágyban feküdt volna s mintha soha életében nem ismerte volna a gyaluforgácscsal kitömött szalmazsákokot.

Úgy aludt, mint a bunda.

Már jó magasan állott a nap, mikor felébredt.

No, most mit csináljon? Eszébe jutott, hogy most már csak egy kívánsága lehet még — a harmadik.

De nem azért indult ő hosszú útra, hogy célt ne érjen. Úgy gondolkozott, hogy ha már király nem lehet, legalább gazdag ember legyen. Mi lehetne hát a harmadik kívánsága más, mint — pénz.

Kívánt tehát hirtelenében egy zsák aranyat.

És ez a harmadik kívánsága is teljesedett, de az arannyal telt zsák nem a földből bujt elő, hanem egy fáról pottyant elébe, mely alatt aludt. Mikor Gyalus meglátta, akkorára nyitak a szemei, mint egy nagy vöröshagyma-karika. Kezdetben nem is akarta elhinni, hogy ez valóság. Dörzsölni kezdte kezével a szemét, hogy talán csak álmodik, majd tapogatni kezdte a zsákok és benne az aranyakat.

És csakugyan aranyak voltak benne.

Az országúton egy kocsi haladt, megállította, azt mondva a kocsisnak, hogy a zsákban pattogatott kukorica van és bevitette magát az aranyakkal együtt a legközelebbi városba.

Gyalus Péter rettentő nagy úr lett, palotában lakott s építtetett egy akkora asztalosgyárat, hogy abban száznál is több munkás dolgozott. De az úri mód — mint olyan gyarló embert — nagyon elragadta és vesztére. A volt szegény asztalos, mint gyáros, a szegény munkásokat semmibe sem vette, mintha ő maga soha munkás nem lett volna.

A rossz bánásmóddal vérig kínozott munkások — mivel a sztrájk akkor még nem volt kitalálva — egyszerűen fellázadtak ellene, a gyárat rövid úton felgyújtották s őt magát pedig megkötözve, a népitélet alapján a tűzbe akarták dobni.

A gyáros a halálfélelemtől küzdött, hogy magát a kötelékekből kiszabadítsa, hogy a rettenes haláltól megmeneküljön s addig-addig rugdalózott, kapálózott, hogy egyszerre csak puff, kiesett az — ágyból.

A földre zuhanva felébredt s akkor vette észre a szegény asztalos, hogy az egészet csak — álmodta.

Elkeseredésében lemondott a balga álmokról, a mesebeli kincsről, nem vágyott már utánuk, hozzálátott a munkához és az Isten megsegítette. Szorgalmával, takarékoságával annyira vitte, hogy pár évvel később csakugyan lett gyára, de okulva az álmon, most már szeretettel bánt munkásaival, akik viszont hűségesen ragaszkodtak hozzá.

A szegény asztalost így érte utól nem az álmodott szerencse, hanem a valóságos szerencse — meghozta azt a szorgalom, a becsületes munka.

Halott van a szomszédunkban.

*Halott van a szomszédunkban,
Gyertek hozzám közelebb,
Feleségem, édes párom,
Kis fiaim, kis leányom,
Ugyis mindig alig várom
Ezt az órát köztetek . . .
— Halott van a szomszédunkban,
Gyertek hozzám közelebb!*

*Öleljetek átál engem,
Meleg szívvel szeretőn;
Ez az élet mulandóság
Örömeink hulló rózsák,
Egy szomorú, bús valóság
Vár reánk, — a temetőben . . .
Öleljetek átál engem
Meleg szívvel, szeretőn!*

*Melegét a szíveteknek
Ma érzőbben érzem
S egy sugár ez áldott lángból:
Kóstoló a más világból,
Hogy ne féljünk a haláltól,
A szeretet végtelen . . .
Melegét a szíveteknek,
Odalent is érzem!*

Szabolcska Mihály.

APROSÁGOK.

Egy millió lövés óránként. Verne fantizáját is felülmulja az a hadigép, amelyről egy newyorki kábel-távírat ad hírt. Az amerikai lapok egész komolyan írnak arról, hogy egy Pangerer nevű svájci olyan gépfegyvert ajánlott fel megvételre az amerikai kormánynak, amely lőpor vagy sűrített levegő használata nélkül óránként egy millió golyót képes kilőni és teljesen zajtalanul dolgozik. Az új gépfegyvernek még az az előnye is megvan, hogy nem rug vissza és át sem tüzesedik. Egy millió golyó kilövése 50 koronába kerül. Egyszerre két millió golyót lehet beletölteni az új hadigépbe, mely aztán magára hagyva szakadatlanul dolgozik mindaddig, amíg mind a két millió golyót ki nem lötte. A feltaláló gépfegyverét egy hatvan mérföld sebességgel haladó automobilra alkalmazná, amely egy óra alatt 200,000 embert semmisíthetne meg. Két nap tehát elegendő volna arra, hogy az osztrák-magyar monarchia egész lakosságát kipusztítsa. És ezért a csodagépért, amely lehetetlenné tenné a háborút, feltalálója potom egy millió font sterlinget kér.

Lépre csalt tolvaj. Dr. Menusier párisi orvos egy notórius tolvajt kerített kézre oly ügyesen, hogy a fogás a legügyesebb detektívnek is büszkeségére válhatott volna. Párisban ugyanis különleges osztálya van a tolvajoknak, akik az orvosokhoz járnak és azok előszobáiban lévő értékes tárgyakat szokták ellopni. Dr. Menusiernek szobaleánya elmondta, hogy egyik álbetegük állandóan lopja az orvost. Erre ez a város egy más részében lakást vett ki és álnév alatt ott néhány

napig orvosi gyakorlatot folytatott. Várakozásában nem csalódott, mert egyik napon szobaleánya jelentette, hogy a régi tolvaj ide is megjött és ismét lopott. Az orvos a beteget ezek után különösen előzékenyen fogadta és élénken érdeklődött a baja iránt. Az álbeteg tolvaj elmondta, hogy gyomorhajban szenved. Az orvos erre felszólította, hogy a megvizsgálás végett vetközzék le. A tolvaj mitsém sejtve, engedelmessékedett, azonban alig hogy ezt megtette, a szobaleány a ruhát elvitte és az orvos az álmétkodó embernek elmondta, hogy a

Álarcosbáli alak.

rendőrséget már értesítette, melynek megérkezéig maradjon nyugodtan, annál is inkább, mert nem ajánlaná, hogy „Ádámkosztümben“ menjen ki az utcára a mostani téli időben. Egyúttal megnyugtatta az álbeteget, hogy a rendőrség lesz szíves neki szállást adni hosszabb időre azért, mert ezen legutóbbi vállalata nem sikerült. A tolvaj nyugodtan várta a rendőrséget és a letartóztatás ellen kifogást nem tett és nem ellenkezett, sőt beismerte, hogy az orvosokat állandóan lopta és dr. Menusiernél is az volt a szándéka.

== A „Független Ujság“-ra fizessünk elő mielőbb, hogy a lap szétküldésében akadály ne legyen.

KÉPEINKHEZ.

Az álarcos bálból. Vége a farsangnak, Karnevál herceg távozott körünkől. Elvonulnak az ő alakjai, udvartartásának figurái. Mai képünkön Karnevál jelmez estélyének egyik alakját mutatjuk be.

Képek az alcuthi uradalomból. A legmagyarabb királyi herceg, néhai József nádor fia, József főherceg tudvalevőleg mintaszerű gazda volt, aki nem sajnált semmi költséget, hogy uradalmának értékét emelje, gazdasági épületek és egyéb gazdasági felszerelésekkel bőségesen felszerelte birtokait. Mai képeinken az alcuthi és martonvásári uradalmak víztoronyait mutatjuk be.

Szerkesztői üzenetek.

N. János Kecskemét. A borsó mint abrakakarmány kitűnően értékesíthető úgy növendékállatok, mint igás-, hízó- és tejelő-állatoknál. Magában azonban nem abrakoltatható, mivel túlsok protein van benne és ha magában adagolnánk, abrakpocskékolást követnének el. Legcélszerűbb ezért darálva más abrakfélék közé keverni és így nyújtani az állatoknak. Tápértéke mindenesetre sokkal jobb, mint a tengerié.

Molnár Vendel. A „Jószív” sorsjegyek húzása 1912-ig évente csak egyszer történik, nov. hó 15-én. Akkor megizentük e helyen, hogy sorsjegyei nem nyertek. Legközelebbi húzás ismét csak nov. 15-én lesz, amint az a sorsjegy hátlapján is olvasható.

K. H. 1. Egyáltalán nem kell útlevel. 2. Az alispán állítja ki.
A. B. Előfizetését megkaptuk.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete jelentése 1908. március 2.

Budapesti Központi Vasárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 1.16—1.40 K., helybeli borjúhús 1.12—1.20 K., sertéshús 1.22—1.24 K., szalonna füstölt 1.32—1.36 K., szalonna, olvasztani való 1.20—1.24 K., hárj 1.36—1.40 K., sertésszir 1.40—1.44 K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg.-ja 1.20—1.60 K., hazai sonka 1.80—2. K. szalámi 3.20—3.60 K.

Baromfifélék: ——— K., rántani való csirke 2.40—3. K., sütni való csirke 3.20—3.60 K., kacsa, hizott 7.—8.— K., lud, hizott 12.—18.— K., pulyka, hizott 6.—8.— K. páronkint. Vágott hizott liba 1.40—1.50 K., vágott hizott kappan, kacsa és pulyka 1.20—1.80 K. kg.-ként.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Arak métermázsánként értendők). Buza 24.20—25.05 K. Róz 20.90 K-tól — K-ig. Árpa 14.40 K-tól — K-ig, jobb minőségű K-tól — K-ig. Zab 15.90 — K. Tengeri 12.50—13.40 K.
Teavaj: (centrifugált) 2.60—2.80 K., főzővaj 1.80—2.— K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 28—36 fillér.

Tojás: bácskai 71.—72.— K., erdélyi apróbb áru ——— K. lánként (1440 drb). Apadt ——— K., meszes ——— K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonárú) sárga 5.40—6.— K., rózsás új 5.40—6.— K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt ——— K., mm.ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.
Sz. 0 1 2 3 4 5 6 7
K. 34.— 33.60 33.20 32.80 32.40 32.— 31.20 29.60 —
Takarmányvásár. Réti széna 6.80—8.40, muhar 8.—8.80 zsup-szalma 6.—6.20, alomszalma 5.20—5.60.

A „FÜGGETLEN ÚJSÁG” szerkesztésére felügyel:
Rubinek Gyula,
az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója.

4353—1908/IV. szám.

ÁRLEJTÉSI HIRDETMÉNY.

A Dány (Pest megye) községben építendő róm. kath. templom építéséhez szükséges: föld, kőműves és elhelyező, vas, üveges, szobafestő, kőfaragó, acs, cserepes, bádogos, asztalos, lakatos, mázoló és bontási munkák teljesítésére az alábbi feltételek mellett nyilvános árlejtést hirdetek.

1. Az árlejtésben résztvehetnek mindazon hazai szakértő iparosok és vállalkozók, kik üzletük gyakorlására hatósági engedéllyel bírnak. — 2. Az ajánlat az egyes munkacsoportokra külön-külön, vagy az összes munkákra együttesen is tehető. — 3. Ajánlattevők tartoznak egységárait s az ezek alapján kiszámított vállalati végösszeget a díjtalanul rendelkezésükre bocsátott ajánlati költségvetésekbe beírni, megjegyezvén, hogy e célra csakis a kibocsátott ajánlati költségvetés és ajánlati úrlapok használhatók. — 4. Az egy koronás bélyeggel ellátott s lepecsételt ajánlatok legkésőbb 1908 március hó 2-án délelőtt 12 óráig a m. kir. gazdasági műszaki hivatalhoz nyújtandók be. Később érkezett vagy távirati úton küldött ajánlatok figyelembe nem vehetők. — 5. A beadott ajánlatok 1908 március hó 2-án délelőtt 12 óráig a m. kir. gazdasági műszaki hivatalban fognak nyilvánosan felbontatni. — 6. Tartoznak az ajánlattevők az általános feltételek 6. §-ában előírt s az ajánlati összeg 50/0-ának megfelelő bányapénzt az ott körülírt mód és kötések mellett bármely kir. adóhivatal vagy állampénztárnál befizetni s az erről szóló letétnyugtát az ajánlathoz csatolni. Készpénz vagy értékpapír az ajánlathoz nem csatolható. — 7. Fentartom a jogot, hogy az ajánlatok közül szabadon választhassak s egyik vagy másik munkát teljesen visszavonhassam. — 8. A munkára vonatkozó általános és részletes feltételek, a szerződésstervezet, valamint az eredeti és jóváhagyott tervek a m. kir. gazdasági műszaki hivatalnál (Budapest, V., Vécsey-utca 3. sz.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők s ugyanott szolgáltatnak ki az ajánlati ívek s ajánlati költségvetési úrlapok is. — 9. A munkák, a szobafestő munka kivételével, 1908 november 30-ig, a szobafestő munka pedig 1909. év tavaszán oly módon teljesítendő, hogy a templom 1909 május 1-én rendeltetésének átadható legyen.

Budapest, 1908 febr. 13.

M. kir. földmiv. miniszter.

4432—IV. szám.

Árverési hirdetmény.

A mezőhegyesi m. kir. ménestirtok magyarfajta gulyaállományából:

- 1 drb öreg tenyészbika,
- 1 „ 4 éves tenyészbika,
- 12 „ 3 „ „
- 10 „ hasas és részben borjas tehén és
- 23 „ előhasi üsző

Mezőhegyesen (Csanád megye, vasut-, posta- és táviratállomás) folyó évi március hó 16-án délelőtt fél 10 órakor, a gödöllői koronauradalom tenyészállat-állományából pedig:

- 27 drb pinzgau, 2 „ inntháli, 17 „ bonyhádi és 1 „ szimmentháli fiatal bika

folyó évi március hó 12 én délelőtt 10 órakor a gödöllői alsó majorban nyilvános szóbeli árverésen készpénzfizetés mellett eladásra kerül.

Az árverések alá kerülő állatok közelebbi leírását nevezett birtokok igazgatóságai kívánatra közlik.

Budapest, 1908. évi február hó 16-án.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

634/1908. szám.

Gabonaeladási hirdetemény.

Az apatini m. kir. erdőhivatal irodájában **1908. évi márczius hó 9-én délelőtt 9^{1/2} órakor** megkezdendő zárt írásbeli ajánlatok tárgyalásával kapcsolatos nyilvános szóbeli árverésen az alább felsorolt gabonaneműek, felsőbb jóváhagyás fentartása mellett, eladatni fognak.

Az árverés alá kerülő minden egyes tárgyra külön kiállítandó zárt írásbeli ajánlatok ivenként 1 kor. bélyegjeggyel, a megajánlott összeg 10^{0/0}-át kitevő bányapénzzel ellátva, az apatini m. kir. erdőhivatalhoz czimezve és a borítékok czimlapján a benyújtó nevével, lakhelyével és a megvenni szándékolt tárgy jelzésével és annak kijelentésével, hogy az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti, az apatini m. kir. erdőhivatalnál vagy árverést megtartó bizottságnál a szóbeli verseny megkezdése előtt beadandók.

Távirati, utó, feltételes, olvashatlan, vagy az előbbiek szerint hiányosan kiállított írásbeli ajánlatok el nem fogadtatnak és fentartja magának a kir. kincstár azt a jogát, hogy az ajánlatok között szabadon választhassa elfogadásra azt, a melyet tekintet nélkül az ajánlat magasságára, saját belátása szerint legmegfelelőbbnek talál, vagy hogy az összes ajánlatokat visszautasítsa.

Az árverési és szerződési feltételek az apatini m. kir. erdőhivatalnál és az illető m. kir. erdőgondnokságoknál a szokásos hivatalos idők alatt megtekinthetők.

I. **Tiszta buza.** Az apatini magtárban 116, a monostorszei magtárban 1623, a palánkai magtárban 250 métermázsa.

II. **Zab.** A monostorszei magtárban 1562, az apatini magtárban 573, a palánkai magtárban 361 métermázsa.

III. **Bab.** A monostorszei magtárban 350, az apatini magtárban 180, a palánkai magtárban 13 métermázsa.

IV. **Csöves kukoricza.** A bezdán—kozorai góréban 1486, az apatini Sextl faraktárbeli és részben az erdőhivatali góréban 215, a doroszlói góréban 1131, a gombosi vasuti állomásnál lévő góréban 475, a palonai góréban 323 métermázsa.

Kikialtási árak: az első ajánlatok.

Apatinban, 1908 február hóban.

M. kir. erdőhivatal.

Alfa-Separator Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

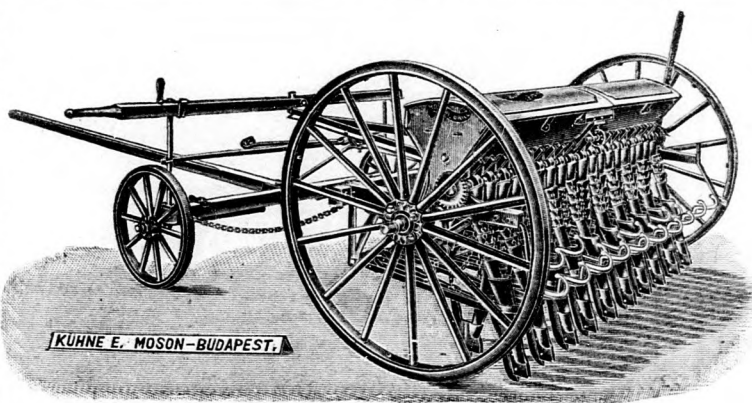
Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Ujdonság! Az 1908. évi mintájú Alfa-Separatorok a jelenkor legelőkéteesebb fölözögépei. Nagy és kiváló munkabírás mellett bámulatos könnyen járnak.

Több mint 500,000 Alfa Laval Separator az egész világon.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Budapest, Üllői-ut 25.

KÜHNE E. MOSON-BUDAPEST.

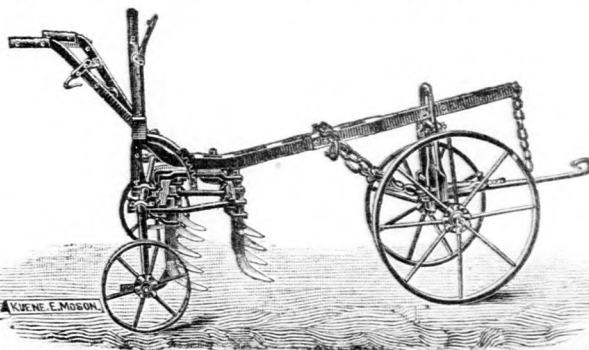
KÜHNE E. hazánk legrégibb mezőgazd. gépgyárában **MOSONBAN**

elismert gondos kivitelben készülnek:

**Egy- és többvasu aczélekék
Rét- és szántóföld-boronák
Mélyítő és porhanyító eszközök**

a tavaszi szántás helyettesítésére.

„**MOSONI DRILL**“ sorvetőgépek

KÜHNE E. MOSON.

Uj! „Econom“ műtrágyaszórók
Burgonyamivelő eszközök
Laass-féle répakapáló-gépek
OSBORNE aratógépek.

Főraktár: Budapest, VI. ker., Váci-körut 57a.

Fiókraktárak: Temesvár, Debreczen.

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek az év folyamán két sorozatban, nevezetesen
július és október hónapokban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuarverési vállalat
Budapest Dunaparti teherpályaudvar” czimzett gyapju-
küldemények a M. A. V. összes vonalain tetemes
díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban rés-
zesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű fel-
világosítással szolgál:

**Magyar Általános
Hitelbank**

Áruosztály — Gyapjuarverések
Nádor utca 12. sz.

A „FÜGGETLEN UJSÁG”-ban megjelent
képek lemezeit (kliséket) olcsón
kölcson adja, esetleg eladja a
„FÜGGETLEN UJSÁG” kiadóhivatala, BUDA-
PEST. IX. KERÜLET, ÜLLŐI-UT 25. SZÁM.

1908. Hatodik évfolyam. 1908.

Egy állatkedvelő sem nélkülözheti a legolcsóbb és legjobb
baromfi- és házinyulenyésztési **heti képes** szaklapot, a

„BAROMFITENYÉSZTÉS”-t,

mely a gazdasági és sportbaromfi- éneklő- és diszmadár-,
galamb- és házinyulenyésztési és értékesítési kérdéseket a
legteljesebben felkarolja és tárgyalja.

Főszerkesztő:

HREBLAY EMIL
állattenyésztési felügyelő.

Földbirtokosok, bérlők, gazdatisztek, kisgazdák, iparosok
és magázók egyaránt haszonnal és élvezettel olvas-
hatják a „Baromfitenyésztés”-t, a magyar baromfitenyésztési
ügy igaz barátját. — Előfizetési ára: **Egy évre 10 K, félévre
5 K.** A „Baromfitenyésztés” hetenként szép képeket közöl.
Levélsekélyében minden kérdésre megbízhatóan és pon-
tosan válaszol. A „Baromfitenyésztés” olcsóságával (egész
évre 10 K, félévre 5 K) a szerényebb és legkényesebb
igényeket is kielégíti. — Előfizetési pénzek e cím alatt:
**„Baromfitenyésztés” szerkesztőségének,
Budapest-Rákospalotya, V. utca 3. sz.** küldendők.
Ezen heti képes szaklapot a szerkesztőség mindenkinek, aki
levelezőlapon hozzá fordul, 3 héten át ingyen és bérmentve
küldi mutatónak, mert a szerkesztő azt akarja, hogy e ház-
pótló lapot minden tenyésztő megismerje. A ki a „Baromfi-
tenyésztés”-re egy évre 10 koronával egyszerre már most
**előfizet, az ezen évben teljesen ingyen kapja
a lapot.**

6691. V/1. szám.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A kisköszeg—bezdáni Dunaszakaszon végrehajtandó
munkálatokra nézve, amelyek 23,830 m³ elsőosztályú és
42780 m³ másodosztályú kő szállításából és beépítéséből,
valamint 2500 m³ kőnek a víz alól való kikotrásából és
ujból való beépítéséből, végül 2500 m³ hordalék kikotrásá-
ból és elhelyezéséből állanak, a m. kir. földmivelésügyi
miniszterium I. emeleti tanácstermében 1908. évi márczius
23-án déli 12 órakor újabb nyilvános zárt ajánlati verseny-
tárgyalás fog tartatni.

A zombori m. kir. folyammérnöki hivataltól újtalanul
megszerezhető ajánlati minta felhasználásával a fent neve-
zett munkára vonatkozólag teendő, keletlen bélyegzett és e
felirattal: „Ajánlat a kisköszeg—bezdáni Dunaszakaszon
teljesítendő szabályozási munkálatokra” ellátott, öt pecsét-
tel lezárt borítékba helyezett ajánlatok, amelyekhez az
ajánlati összeg 50/0-nak, illetőleg ha az ajánlati összeg
250,000 K-nál nagyobb, 250,000 K-ig 50/0-nak és 250,000
K-nán felüli összeg után 20/0-nak megfelelő bántópenznek
készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban valamely
állampénztárnál, vagy adóhivatalnál a földmivelésügyi tárca
kezelésébe történt letételét igazoló elismervény is csato-
landó, a jelzett napon délelőtt 11^{1/2} óráig a földmivelésügyi
miniszterium házi pénztáránál (félemelet 29. szám) nyuj-
tandók be.

A versenytárgyaláson az ajánlattevők vagy azok kép-
viselői jelen lehetnek.

A kötéendő szerződés tervezete, valamint az annak
kiegészítő részét képező általános és részletes feltételek a
zombori m. kir. folyammérnöki hivatalnál a hivatalos órák
alatt megtekinthetők.

Budapest, 1908. évi február hó 26-án.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photozinkografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT: mindennemű nyomtatványhoz szükségét

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo-(auto)-typia, fametszet stb.
utján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photolithogra-
fiailag legszebben, legolcsóbban sokszorosíthatnak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltnék.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Alakult 1900.	Biztosítási alap:	Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával	1.970.840.— kor.	
Tartalékok	764.780.15 kor.	
	Összesen	2.735.620.95 kor.

1901. évi fölsőleg	90.849.— kor.
1902. évi fölsőleg	59.782.26 kor.
1903. évi fölsőleg	109.831.73 kor.
1904. évi fölsőleg	72.438.23 kor.
1905. évi fölsőleg	61.730.60 kor.
1906. évi fölsőleg	39.243.65 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az
ember életére, különféle mértékek szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek
és az 1901. évi üzletfelelősegtől úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva
volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzletfelelősege közgyűlési határozattal tartalékba he-
lyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérít-
ést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-3%-os
díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosított-
ak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesítet-
tek. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők
közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban
szíveskedve szolgálunk.